

СТРАТЕГИЯ

ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Мотиви за актуализиране на Стратегията за управление на риска:

- контролирането на рисковете е от голямо значение, поради засилващото се влияние върху дейността и постигането на целите на детското заведение. Това се дължи на: развитието на технологиите, постоянна изменчивост и смяна на приоритетите, което се налага от динамиката на извършващите се в национален мащаб реформи.

- Стратегията се базира и на характера на дейността на детското заведение, силните и слаби страни в дейността, счетоводен баланс, структура на приходи и разходи, съществуваща управленска политика за взаимодействията в институцията, утвърден механизъм на ръководството и служителите да вземат и изпълняват решения и др.

Разработването на стратегия за управление на риска е предпоставка за провеждане на очертаната политика на ДГ „Щурче“ за осъществяване на ефективен контрол по управление на финансите и собствеността.

Функционалната същност на стратегията за управление на риска като цяло очертава намеренията на ръководството за по-ефективно финансово управление и контрол, както и дефиниране на инструментариума за реализирането им.

Настоящата Стратегия за управление на риска, цели да се очертаят и актуализират процесите по идентифициране, анализ и третиране на рисковете, които могат да повлияят върху постигането на стратегическите цели на ДГ „Щурче“ и да осигури изпълнението на тези цели.

Управлението на риска е продължителен процес и е предназначено да даде разумна увереност, че целите на детското заведение ще бъдат реализирани, като се ограничи вероятността от настъпване на събития или ситуации, водещи до негативно влияние и възпрепятстващи достигането на крайните резултати от поставените цели.

II. ПОНЯТИЯ

Риск е възможността да настъпи събитие, което може да повлияе негативно върху способностите на администрацията на ДГ „Щурче“ да постигне целите си. Рискът се измерва с неговия ефект и с вероятността от настъпването му. Процес на управление на риска е последователността от действия на администрацията, насочени към изследване и въздействие върху съществуващите рискове. Процесът е систематичен и подпомага всички произтичащи в администрацията на детската градина процеси. Системи /модел/ по управление на риска е механизъм за вземане на решения, подпомагащи детската градина за постигане на целите ѝ, и чрез който ресурсите на институцията се разпределят така, че да се получи оптимално третиране на риска.

III. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Процес по управление на риска - той е част от общия процес по управлението на детската градина като цяло.

Директорът утвърждава стратегия, в която се посочват общите цели на ДГ. Стратегията обхваща развитието на институцията за период не по-малък от три години и се доразвива ежегодно в годишните планове.

Директорът определя задачите по всяка цел от стратегическия план, като определя отговорностите на съответните служители.

Директорът определя необходимите ресурси във връзка с изпълнение на задълженията по управление на риска.

Основните цели на процеса по управление на риска са:

- Своевременно откриване и противодействие на значимите за детското заведение рискове застрашаващи целите.
- Създаване на предварителна информация за възможните методи за намаляване на негативното влияние и вероятността на настъпване на рисковете.
- Разпределение на човешките ресурси съобразно степента и значимостта на различните рискове.
- Своевременни промени и актуализиране на политиката за управление на риска въз основа на оценката на ефективността на процеса.

1.1. Описание на процеса:

Процесът по управление на риска може да бъде разделен на примерни фази етапи с оглед описание на действията, които се извършват на всяка една от тях, и начина на документиране:

- Идентифициране на риска;
- Анализ и оценка на идентифицираните рискове;
- Документиране;

Реакция на риска;

- Мониторинг и докладване.

Фактори, които влияят на процеса по управление на риска:

Оперативна среда - средата, в която работи администрацията, е рамката, в която следва да се прилага управлението на риска. Тя се състои от външни и вътрешни фактори:

Външни фактори - нормативната уредба, общественото мнение, икономическите условия в страната, финансирането и наличието на бюджетни ограничения и др.

• **Вътрешни фактори** - наличните ресурси, организацията на дейността, Детската градина, разполагаемите финансово-счетоводни функции и др.

Цели на учебното заведение.

Целите на учебното заведение играят съществена роля в цялостния процес по управление на риска. Те служат като отправна точка при идентифицирането на рисковете, техния анализ, приоритизиране и противодействие. Ясното и точно определяне на целите на учебното заведение де води до по-лесното идентифициране на рисковете, които биха застрашили постигането им. Всяко решение, което се взема рамките на процеса по управление на риска, следва да бъде обвързано с крайния резултат, към който се стремим.

Следователно процесът по управление на риска е насочен към осигуряване на благоприятни условия за постигане на следните цели на ДГ „Щурче“ .

1. Да осигури възможност всяко дете в реални условия да прояви своите способности, да придобие навици, умения и отношения, които ще доведат до удовлетвореност и ще подпомогнат ранната му социализация.
2. Детската градина да се превърне в средище за хора, които обичат децата, зачитат тяхното достойнство и ги уважават.
3. Място с качествена и предпочитана среда за деца, където се гарантира тяхното умствено, емоционално, социално, личностно и здравно-физическо развитие, дори и на децата със СОП

Всяка една последваща промяна на целите ще даде отражение на дейността по управление на риска.

Идентифициране на рисковете

Това е първият етап от процеса на управление на риска, при който се откриват рисковете, които биха могли да повлияят негативно върху изпълнението на целите на детското заведение. Класифицирането на рисковете по рискови области се извършва с цел улесняване на идентифицирането на конкретните рискове.

При идентифицирането на рисковете е необходимо да се вземат под внимание следните по- важни рискови области:

1. Външни рискове

Отношенията на ДГ „ЩУРЧЕ“ с външни за него субекти - Общински администрации, РУО, изпълнители на договори, доставчици на отопление, ел. енергия, вода, учебни комплекти,, слуги и др.- рисковете свързани с дейността на тези външни субекти, могат да повлияят върху дейността на ДГ „Щурче“.

Нормативни — рискове, свързани със сложността на нормативната уредба, значителни и частични промени в нормативната уредба, въвеждане на нови специфични изисквания, свързани с дейността, договорни отношения с контрагенти.

2. Финансови рискове

Бюджетни — рискове, свързани с финансиране, бюджетна субсидия и средства по програми. Нередности — загуба на активи, разполагаемите ресурси са недостатъчни, за да се осигурят желаните превантивни действия.

=====

Финансови задължения и вземания — отговорност на ДГ „Щурче” към служители и трети лица.

3. Рискове за дейността:

- Стратегически рискове - могат да повлияят върху постигането на целите: определяне на неточни и/ или непостижими цели, несъответстващо на целите изпълнение и др.
- Оперативни рискове- рискове, свързани с ежедневното изпълнение на текущите процеси и дейности.
- Информация/технологии - рискове, свързани с качеството на информацията, остарялата, неточна или непълна информация може да доведе до вземане на погрешни управленски решения.
- Репутация- рискове, причинени от неуспехи при работа с учители и непедагогически персонал, родители, граждани или задоволяване на обществени потребности.
- Проекти - осъществяване на проекти без необходимата оценка на риска; несвоевременно финансиране.
- Нововъведения - въвеждане на нови дейности или технологии, в които ръководството и колектива на ДГ „Щурче” има ограничен или слаб опит, без необходимата оценка на риска.

4. Рискове, свързани с управлението на човешките ресурси:

Това са рискове, свързани с недостатъчен административен капацитет, човешки ресурси, координация и комуникация, натиск за постигане на целите, не осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Риск рейтинг - остатъчен риск е резултат от стойността на риска и ефективността на контрола.

Скалата на оценка на риска е следната:

1- 8 - приемлив риск /рейтинг/

9-17 - изисква внимание/рейтинг/

18-25 - неприемлив/рейтинг/

Стойност	Риск рейтинг
1 - 4	Много нисък риск
5 - 8	Нисък риск
9 - 17	Среден риск
18 - 20	Висок риск
21 - 25	Критичен риск

Рисковете, оценени като средни/ средни, ниски, попадат в жълтата област на скалата и са все още значителни рискове. Тези рискове трябва да се наблюдават отблизо, като се прилагат действия за контролирането им, за предотвратяване им или преминаването им в по- висока рискова категория. По преценка ръководството може да категоризира, като съществени и рисковете, които са високи/ ниски и ниски/ високи (попадащи в жълтата област). Този подход се прилага, тъй като, ако не се предприемат мерки и настъпят рискове с високо влияние, но с ниска вероятност, това може да има значителни последици. В случай на ниско влияние и висока вероятност може сериозно да бъде нарушена ежедневната дейност.

Рисковете, оценени като ниски/ ниски или ниски/ средни, попадат в зелената област и могат да се смятат като ниско приоритетни и следователно рискове, които се ”толерират”. Те трябва да се наблюдават или при предприемане на допълнителни действия да се има предвид, че разходите за осъществяване на контрол могат да надвишат ползата от намалението на риска.

След направената оценка се изготвя Риск — регистър за идентифицираните на рисковете в ДГ „Щурче”, имащи отношение към конкретните цели.

Документиране на риска.

Всяка основна дейност, свързана с управлението на риска, е необходимо да бъде документирана, за да се осигури проследяване на целия процес. Чрез документиране на всеки етап от процеса по управление на риска, включително описване на избраната подходяща реакция/ действие и служителите, които отговарят за изпълнението на тези действия в определени срокове, се създават условия за редовен и систематичен преглед на процеса.

Основната информация, която се отразява в риск- регистъра, съдържа:

- идентифицираните съществени за дейността на организацията рискове;
- определяне нивото на рисковете, чрез оценка на тяхното влияние и вероятност;
- рискове, които остават да съществуват след предприемане на описаните действия (остатъчни рискове) и тяхната оценка;
- допълнителни действия за понижаване на остатъчните рискове;
- срокове за изпълнение на планираните действия и отговорни служители за тяхното изпълнение.

Реакция на риска.

След идентифициране и оценка на рисковете ръководството следва да предприеме мерки и действия за реакция на риска, което е много съществен етап от управлението на риска като цяло. Възможни са следните варианти за реакция:

Ограничаване на риска - това е най- често срещаната реакция, тъй като рискът рядко може да бъде изцяло избегнат. Изграждат се контролни механизми, предоставящи разумна увереност за ограничаване на риска в приемливи параметри. Рисковете, обект на тази реакция, следва да се наблюдават периодично.

Прехвърляне на риска - чрез застраховане на дейността (ако тя е предмет на застраховане) или чрез сключване на споразумение с друга организация, по силата на

което се прехвърля дейността, заедно със съответните рискове, по общо съгласие на страните.

Толериране на риска - приемане на риска на нивото, на което е оценен. Такава реакция е възможна, ако съответният риск има незначително влияние върху постигане на целите.

Рисковете, обект на тази реакция, следва да бъдат непрекъснато наблюдавани поради вероятността да се изместят в по- висока категория.

Прекратяване на риска - постига се посредством прекратяване на съответната дейност.

Мониторинг и проследяване на процеса по управление на риска.

Осъществяването на ефективност на процеса по управление на рисковете изисква редовно и непрекъснато систематично наблюдение (мониторинг) на всеки негов етап и периодично докладване на идентифицираните рискове и предприетите действия за тяхното снижаване.

Комисията по управление на риска, осъществява текущ мониторинг на процеса на управление на риска. Комисията се състои от:

Председател: Д. Андреева;

Членове:

1. М. Радева - гл. счетоводител;
2. Х. Стоянова – касиер;
3. Е. Костова - домакин;

Комисията е необходимо да:

- установи нивото на остатъчен риск, след предприети мерки по ограничаване на риска (въведените контроли и процедури).
- открива нови рискове (заплахи) за постигане целите, възникнали в процеса на работа през изминалия период.
- направи оценка на въведените контроли по отношение на тяхната адекватност (т.е. дали функционират добре и дали разходите, свързани с тях, не надвишават очакваните ползи).
- Да оцени цялостната дейност, свързана с управлението на риска за съответната година, с цел:
- да се установи, че управляваният риск е в допустимите граници;
- дейностите се извършват при спазване на принципите за добро финансово управление ефективност, ефикасност и икономичност;
- достигане на разумна увереност, че целите ще бъдат постигнати.

Информацията по идентифициране, управление и мониторинг на всички значими рискове, задължително се включва в годишния доклад за състоянието на финансовото управление и контрол по чл. 8 от ЗФУКПС.

IV. СТРУКТУРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Организационната структура по управление на риска в ДГ „Щурче“ е:

1. Директор;
2. Счетоводител;
3. Касиер,
4. Комисии;
5. Учители;
6. Непедагогически персонал, вкл. Помощник възпитатели.

Отговорностите по управление на риска са разпределени както следва:

Директор- отговорен за управление на риска по смисъла на чл. 2 от ЗФУКПС. В тази дейност той се подпомага от всички служители на ръководни длъжности.

Счетоводител — отговорен за управлението на риска за повереният му ресурс.

Касиер — участва в процесите по управлението на риска чрез прилагане на определени контролни процедури, спазва разписаните правила и своевременно уведомява директора при констатирани нарушения.

Комисии, учители, , помощник възпитатели — наблюдават за рискови фактори при осъществяване на образователния процес и при необходимост своевременно уведомяват директора.

Непедагогически персонал — наблюдават за рискове, свързани с материално-техническата база и при ежедневно изпълняване на основните си дейности и при необходимост своевременно уведомяват директора.

Стратегията за управление на риска се утвърждава и има силата на вътрешно административен акт и подлежи на промени и корекции, в случай на възникване на нови обстоятелства.

Настоящата актуализация се свежда до знанието на всички служители на ДГ „Щурче“ като се поставя на сайта на ДГ.

Съгласно чл. 12, ал. 3 от ЗФУКПС, стратегията се актуализира на всеки 3 години или при настъпване на съществени промени в рисковата среда. Контролните дейности, целящи намаляването на риска, се анализират и актуализират най- малко веднъж годишно.

VII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“
С. ГРОЗДЬОВО. ОБЩ. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА
email: info-400296@edu.mon.bg

=====

§1. Стратегията за управление на риска в ДГ „Щурче“ е издадена на основание Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор и насоки за въвеждането на управление на риска в организациите от публичния сектор.

§2. Неразделна част от стратегията за управление на риска са изготвените и утвърдени от директора вътрешни документи - правила, процедура, заповеди, указания, насоки и други.

§3. С настоящата стратегия следва да бъдат запознати всички учители, служители и работници от детското заведение.

§4. Утвърдената от директора стратегия се представя за съгласуване на първостепенния разпоредител с бюджетни кредити.

§5. Настоящата стратегия за управление на риска влиза в сила от 09.02.2026 г.

ДЕТСКА ГРАДИНА „ЩУРЧЕ“
С. ГРОЗДЬОВО. ОБЩ. ДОЛНИ ЧИФЛИК, ОБЛ.ВАРНА
email: info-400296@edu.mon.bg

=====